

Terroryzm –jako akt wyboru

Terroryzm jest ekstremalnym wyrazem patologizacji życia społecznego, oznacza bowiem gwałcenie wszelkich możliwych norm moralnych i prawnych, łamanie porządku publicznego w skali mikrospołecznej, makrospołecznej oraz międzynarodowej.

W rozumieniu słownikowym i encyklopedycznym słowo terror opisywane jest jako:

- stosowanie przemocy, gwałtu, okrucieństwa, którego celem jest zastraszenie i niszczenie wroga",
- okrutne, krwawe rządy,
- stosowanie przez aparat państwa różnych form przemocy, także fizycznej eliminacji jego przeciwników, celem szerzenia powszechnej grozy, niepewności, ale przede wszystkim utrzymania się u władzy (terror - z łaciny strach, groza).

Terror to pojedyncze akty, sytuacje siania grozy, głębokiej obawy przed nieprzewidzianym, nagłym wystąpieniem przemocy. W tym sensie terror stanowi podstawowy instrument stosowany w szeroko pojętej działalności terrorystycznej.

Pojęciem szerszym niż terror jest **terroryzm**.

Terroryzm to system rządów oparty na terrorze, stosowanie terroru w celu zdobycia lub utrzymania władzy. W innym ujęciu jego istota określana jest jako działalność zwykle małych ekstremistycznych ugrupowań, które za pomocą zabójstw, zagrożeń śmiercią, mordów politycznych, porywania zakładników, uprowadzeń samolotów i innych podobnych środków, potępianych przez społeczność międzynarodową, usiłują zwrócić uwagę na wysuwane przez siebie hasła bądź też wymusić na rządach państw, w których działają, określone ustępstwa lub świadczenia na swoją korzyść, np. zwolnienie więzionych terrorystów, okup.

Przytoczona formuła wskazuje na przykłady stosowanych środków terroru.

Warto ją wzbogacić o takie formy i środki, jak:

- instalowanie i wysadzanie bomb, ładunków wybuchowych w budynkach publicznych, np. w dużych obiektach handlowych, miejscach dużych zgromadzeń ludzi (ruchliwe, zatłoczone ulice, miejsca spacerowe), urzędach i instytucjach państwowych, przedstawicielstwach handlowych i dyplomatycznych za granicą, w środkach transportu publicznego (pociągach, autobusach, samolotach, statkach morskich),

- zatrucie i zagrożenie zatruciem ujęć wody konsumpcyjnej, żywności itp. substancjami czynnymi chemicznie lub biologicznie,
- używanie samochodów, wypełnionych materiałami wybuchowymi lub innymi substancjami śmiertelnymi, jako stacjonarnych bomb lub pocisków sterowanych ziemia-ziemia,
- wystrzeliwanie klasycznych rakiet sterowanych w kierunku obiektów naziemnych. nawodnych i powietrznych (ziemia-powietrze),

- używanie dużych samolotów pasażerskich jako swoistych raket kierowanych powietrze-powietrze lub powietrze-ziemia,
- stosowanie gazów trujących o zasięgu lokalnym, miejscowym lub terytorialnie rozległym za pośrednictwem środków naziemnych, raketowych lub przy użyciu bomb lotniczych,
- epizodyczne rozsyłanie, np. na adres instytucji bądź osoby publicznej, lub masowe rozsiewanie silnie chorobotwórczych, śmiertelnych wirusów bądź bakterii (np. ebola, węglik),
- stosowanie silnie toksycznych odpadów promieniotwórczych,

- zamachy bombowe na takie nietypowe obiekty, jak zapory wodne, ujęcia wody, elektrownie atomowe czy obiekty wojskowe,
- zaburzanie funkcjonowania systemów informatycznych państwa zapewniających bezpieczeństwo publiczne lub celowe wprowadzanie do nich niebezpiecznych informacji, rozważań czy decyzji,
- zamachy bronią klasyczną lub biologiczną i chemiczną na centra zarządzania państwem, regionem, dużym przedsiębiorstwem, centra bankowe, giełdowe, ochrony sanitarnej, duże obiekty opieki medycznej (szpitale), centra badań naukowych, miejsca wielkich zgromadzeń religijnych itp.,
- stosowanie małych ładunków bomb atomowych,
- celowe, planowe powodowanie katastrof, awarii, w tym perturbacji ekologicznych.

Bardzo ciekawego, ale i dyskusyjnego rozróżnienia między istotą terroru i terroryzmu dokonuje U. Świętochowska.

Jej zdaniem **terror to gwałt i przemoc stosowana przez silniejszych**, np. przez państwo wobec "słabszych", np. obywateli, terroryzm zaś to gwałt i przemoc używana przez "słabszych", np. opozycję polityczną, wobec "silniejszych", np. rządzących.

Terroryzm

Reasumując. można przyjąć, że terroryzm jest to zbiór celów, zasad, metod, technik i środków wyznawanych i stosowanych przez różne struktury ekstremistyczne, począwszy od małych ugrupowań, przez rozwinięte, rozbudowane organizacje, skończywszy na państwach, z zamiarem szerzenia powszechnej grozy, psychozy społecznej oraz wywarcia silnego określonego wpływu na zachowanie różnych grup społecznych, narodowości, narodów, całych społeczeństw lub na funkcjonowanie rządów i państw. Całokształt działań terrorystycznych zmierza do utrzymania się u władzy, wywarcia wpływu na mechanizmy władzy lub da zdobycia władzy.

Operacja terrorystyczna z 11 września 2001 roku wyznaczała początek **nowej ery terroryzmu** (megaterroryzmu czy hiperterroryzmu) - nie tylko ze względu na liczbę ofiar śmiertelnych.

Argumentami na rzecz uznania tego aktu terroryzmu za megaterroryzm .

Akt ten nie był zwykłym zamachem terrorystycznym. Należy uznać go za kompleksowo, wielowymiarowo i z rozmachem przygotowaną i przeprowadzoną operację militarną w rozumieniu sztuki wojennej i sztuki operacyjnej. Po raz pierwszy w historii terroryzmu zastosowano nieznana dotychczas nową metodę budzenia powszechnej grozy, postawiono sobie też cel o wymiarze globalnym (strategicznym).

Jedynym adekwatnym określeniem skutków terrorystycznego uderzenia na WTC jest wyrażenie - szokująca hekatomba. Przyjęta forma ataku terrorystycznego okazała się na tyle ekstremalna i zaskakująca, że nie przewidziano odpowiednich działań zapobiegawczych, chociaż forma ta (powietrze-ziemia, powietrze-woda) znana jest z wielu doświadczeń wojennych, np. ataki lotnicze japońskich pilotów (kamikadze), i sugestywnie opisana w utworach literatury sensacyjnej. Okazuje się, że właściwym służbom państwa zabrakło analitycznej wyobraźni i kreatywności.

Walka z terroryzmem międzynarodowym oznacza konieczność rozstrzygnięcia wielu dylematów i pokonania wielu nietypowych problemów. Należą do nich między innymi:

- brak określonego realnego terytorium przeciwnika, anonimowość i skrytość przeciwnika,
- nieprzydatność klasycznych metod i środków walki z terroryzmem, trudna do przewidzenia nagłość i gwałtowność działań,
- wykorzystywanie przez terrorystów coraz nowszych metod i środków walki, wzrastający poziom wiedzy i umiejętności terrorystów,
- postępująca globalizacja terroryzmu.

Mimo upływu wielu wieków stosowania działań terrorystycznych ich istota jest niezmienna. Procesowi ewolucji podlegają cele, formy, metody, a zwłaszcza środki używane przez terrorystów. Stale postępujące ekstremalne różnicowanie się struktury poszczególnych społeczeństw oraz różnice między państwami i regionami świata, procesy marginalizacji społecznej nadal będą generowały indywidualnie i zbiorowo głęboką frustrację, agresję, nietolerancję oraz fanatyzm, co zapewne wzmoże aktywność różnych odmian współczesnego i przyszłego terroryzmu.